

VASKI-kirjastojen käytösäännöt

Nämä käytösäännöt koskevat kaikkia Vaski-kirjastoja. Käytösäännöt ovat voimassa 1.6.2017 alkaen.

Kunnalla on oikeus laatia käytösäännöt kirjastolle.
Oikeus perustuu lakiin yleisistä kirjastoista 1492/2016 § 14)

Kirjasto on avoin kaikille

Vaski-kirjastojen kokoelmia, palveluja ja asiakastiloja voivat käyttää kaikki, jotka noudattavat näitä käytösääntöjä.

Kirjastossa voit

- lainata kirjoja ja muuta materiaalia
- lukea lehtiä ja kirjoja
- opiskella
- oleskella
- käyttää kirjaston laitteita
- osallistua erilaisiin tapahtumiin

Vaski-kirjastojen kokoelmat, laitteet ja asiakastilat sekä henkilökunnan asiantuntemus ovat käytössäsi maksutta. Joissakin kirjastoissa on vuokrattavia tiloja, joita kuntalaiset, järjestöt ja yhdistykset voivat vuokrata omia tilaisuuksia varten.

Jos tarvitset apua kirjaston käytössä, kysy apua ja neuvoja henkilökunnalta.

Käytösäännöt

Tutustu käytösääntöihin ja pidä ne tallessa. Sitoudut noudattamaan käytösääntöjä, kun saat kirjastokortin tai suostut vastuuhenkilöksi.

Käytösäännöt ovat myös Vaski-kirjastojen verkkosivuilla osoitteessa www.vaskikirjastot.fi.

Kirjastoissa olevien laitteiden käytöstä on erilliset ohjeet ja säännöt, jotka ovat kirjastojen omilla kotisivuilla.

Tietoa myöhästymismaksuista ja muista maksuista on erillisessä maksuliitteessä.

Kirjastokortti ja tunnusluku

Tarvitset lainaamiseen ja joidenkin palveluiden käyttämiseen kirjastokortin ja tunnusluvun. Kirjastokortin lisäksi kirjastolla voi olla käytössä jokin muu tunniste, joka soveltuu lainaamiseen.

Kirjastokortin hankkiminen

Saat kirjastokortin ja tunnusluvun mistä tahansa Vaski-kirjastosta. Saat kortin, kun esität kirjaston hyväksymän suomalaisen henkilötodistuksen, jossa on valokuva ja henkilötunnus.

Se voi olla esimerkiksi passi

- ajokortti
- kuvallinen Kela-kortti

- poliisin myöntämä henkilökortti.

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, asiakkuutesi on voimassa enintään vuoden kerrallaan.

Kirjastokortin saaminen edellyttää, että sinulla on voimassa oleva osoite Suomessa.

Ensimmäinen kirjastokortti on maksuton. Sen jälkeen annetuista korteista peritään maksu.

Lapsella voi olla oma kirjastokortti. Alle 18-vuotias tarvitsee korttia varten huoltajan kirjallisen suostumuksen.

Päiväkotia, koulu, yritys tai muu yhteisö voi saada yhteisökortin. Yhteisökorttia varten tarvitaan yhteisön yhteystiedot ja yhteisön vastuuhenkilön allekirjoittama lupa.

Kirjastokortti on henkilökohtainen arvokortti

Olet vastuussa aineistosta, jonka olet lainannut. Jos aineisto on lainattu alle 18-vuotiaan kirjastokortilla, aineistosta vastaa huoltaja. Yhteisökortin käytöstä on vastuussa yhteisö, joka käyttää korttia.

Voit pyytää, että virkailija tarkistaa aina henkilöllisyyden, kun sinun kirjastokortillasi lainataan.

Jos lainaat lainausautomaatilla, tarvitset tunnusluvun. Se suojaa väärinkäytöksiä vastaan.

Yhteisön kirjastokortilla lainaamiseen tarvitaan lupa yhteisön vastuuhenkilöltä.

Ilmoita kirjastoon, jos korttisi katoaa

Jos kirjastokorttisi katoaa, ilmoita siitä heti kirjastoon. Voit tehdä ilmoituksen mihin tahansa Vaski-kirjastoon.

Kun olet tehnyt ilmoituksen korttisi katoamisesta, et ole enää vastuussa aineistosta, joka on lainattu kadonneella kirjastokortilla ilmoituksesi jälkeen.

Kirjaston työntekijät poistavat käytöstä kirjastokortin, joka on ilmoitettu kadonneeksi.

Tunnusluvun hankkiminen

Tarvitset kirjastokortin lisäksi henkilökohtaisen tunnusluvun,

- kun käytät lainausautomaattia
- kun haluat varata käyttöösi kirjaston tietokoneita
- katsot tai uusit lainojasi tai varaat aineistoa Vaski-verkkokirjastossa
- käytät omatoimikirjastoa
- käytät palveluita, jotka edellyttävät kirjautumista (esimerkiksi e-lehtiä ja e-kirjoja).

Joissakin kirjastoissa tunnusluku tarvitaan myös langattoman verkon käyttämiseen tai muihin paikallisiin sovelluksiin.

Saat tunnusluvun henkilökohtaisesti mistä tahansa Vaski-kirjastosta, kun esität kuvallisen henkilötodistuksen. Tunnuslukua ei anneta sähköpostilla tai puhelimesta.

Pidä yhteystietosi ajan tasalla

Jos yhteystietosi muuttuvat, ilmoita muutoksista kirjastoon. Yhteystietoja ovat nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

Jos yhteisökortin vastuuhenkilö vaihtuu tai hänen yhteystietonsa muuttuvat, niistä täytyy ilmoittaa viipymättä kirjastoon.

Osoitetietojen muutokset voi ilmoittaa myös Vaski-verkkokirjaston kautta. Jos kirjasto joutuu tarkistamaan asiakkaan osoitetiedot väestörekisteristä, kirjasto perii siitä maksun asiakkaalta.

Asiakastiedot ovat luottamuksellisia

Kirjastolla on oikeus rekisteröidä asiakkaan henkilötunnus.

Vaski-kirjastojen asiakasrekisteriin tallennetut tiedot ovat luottamuksellisia, eikä niitä luovuteta ulkopuolisten käyttöön. Voit tarkistaa itseäsi koskevat tiedot, kun olet todistanut henkilöllisyytesi.

Yhteisökortin vastuuhenkilöllä on oikeus tarkistaa yhteisön tiedot. Huoltaja voi saada tietoa huollettavansa myöhässä olevista lainoista ja maksamattomista maksuista.

Rekisteriseloste on nähtävillä kirjastoissa ja Vaski-kirjastojen verkkosivuilla.

Laina- ja palautus

Lainaamiseen tarvitet kirjastokortin.

Kuvatallenteiden lainauksessa kirjastot noudattavat ikärajoja, jotka on asettanut Mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö.

Laina-aika ja eräpäivä

Laina-aika on yleensä 28 vuorokautta (vrk).

Seuraavilla aineistoilla laina-aika on 14 vuorokautta:

- Jokeri-aineisto
- aikakauslehdet
- DVD- ja Blu-ray -levyt
- konsolipelit

E-kirjat ja e-äänikirjat ovat sähköistä aineistoa. Niiden laina-aika on 7 vrk tai 14 vrk. Muissa aineistoissa voi olla muitakin laina-aikoja.

Kun lainaat aineistoa, saat lainoistasi kuitin.

Siinä ilmoitetaan aineiston eräpäivä eli viimeinen palautuspäivä. Laina-aika päättyy eräpäivänä, kun kirjaston aukioloaika päättyy.

Kun lainan eräpäivä lähestyy, saat siitä ennakkovaroituksen sähköpostilla, jos kirjastolla on sähköposti-osoitteesi.

Lainakuitissa ja Vaski-verkkokirjastossa ilmoitettu palautuspäivä on sitova, vaikka et olisi saanut ennakkovaroitusta laina-ajan päättymisestä. Kirjastot eivät voi vaikuttaa häiriöihin tietoliikenneyhteyksissä. Siksi nämä häiriöt eivät vähennä mahdollisia maksuja.

Lainan palauttaminen

Voit palauttaa lainat mihin tahansa Vaski-kirjastoon. Poikkeuksena ovat kirjastojen erikoisaineistot, kuten taulut ja urheiluvälineet. Ne täytyy palauttaa siihen kirjastoon, josta ne on lainattu. Halutessasi voit saada palautuksesta kuitin.

Joissakin kirjastoissa on palautusluukkuja, joihin lainat voi palauttaa silloin, kun kirjasto on kiinni. Jos palautat aineiston palautusluukun kautta, et saa palautuksesta kuittia.

Jos aineisto on palautettu palautusluukkuun, henkilökunta kirjaa sen palautuneeksi vasta seuraavana aukiolopäivänä. Palautusluukkuun jätetystä aineistosta voi siten kertyä myöhästymismaksuja, kunnes palautus on kirjattu. Aineiston palauttaminen palautusluukun kautta on omalla vastuullasi.

Lainan uusiminen

Voit uusia lainasi enintään kolme kertaa, jos kukaan muu ei ole varannut aineistoa.

Lainat voi uusia

- Vaski-vekkokirjastossa
- kirjastossa virkailijalta
- puhelimitse

Jokeri-aineistoa ei voi uusia.

Kun uusit lainoja verkkokirjastossa, tarkista aina, että uusi eräpäivä tallentuu lainaustietoihisi. Myöhästymismaksut alkavat kertyä lainaustiedoissa olevan eräpäivän jälkeen. Jos uusi eräpäivä ei tallennu, ota yhteys kirjastoon.

Aineiston varaaminen

Voit varata aineistoa Vaski-verkkokirjaston kautta tai missä tahansa Vaski-kirjastossa. Varaaminen on maksutonta. Jos et nouda tekemääsi varausta ajoissa, siitä peritään kuitenkin noutamattoman varauksen maksu.

Kun teet varauksen, valitse, mistä kirjastosta noudat aineiston.

Saat ilmoituksen valintasi mukaan joko sähköpostilla, tekstiviestillä tai kirjeellä, kun varaamasi aineisto on tullut kirjastoon ja voit noutaa sen.

Jokeri-aineistoa ei voi varata.

Kaukolaina

Jos jotakin aineistoa ei ole Vaski-kirjastojen omissa kokoelmissa, kirjastot tilaavat aineistoa kaukolainaksi muualta Suomesta tai ulkomailta. Kaukolaina on maksullista.

Turun kaupunginkirjasto tilaa kaukolainaksi vain sellaisia teoksia, joita ei ole Turun korkeakoulujen kirjastoissa.

Lainausoikeus

Voit menettää lainausoikeuden seuraavista syistä:

- jos et ole palauttanut aineistoa, joka on myöhässä ja josta kirjasto on lähettänyt laskun
- jos olet kadottanut tai vahingoittanut kirjaston aineistoa
- jos maksut ylittävät maksurajan, jonka kirjasto on määritellyt.

Saat lainausoikeuden takaisin:

- kun palautat aineiston, joka on myöhässä
- kun korvaat kadonneen tai vahingoittuneen aineiston
- kun maksat kertyneet maksut

Maksut ja perintä

Maksut

Jos palautat lainaamasi aineiston myöhässä eräpäivän jälkeen, sinun täytyy maksaa myöhästymismaksu. Maksu peritään myös, jos uusit lainasi eräpäivän jälkeen. Myöhästymismaksua kertyy eräpäivän jälkeen kaikilta kalenteripäiviltä enimmäismäärään saakka. (Katso maksut käytösääntöjen maksuliitteestä.) Myöhästymismaksut kirjautuvat asiakastietoihin, jos palautat tai uusit aineiston myöhässä.

Voit maksaa myöhästymismaksut kirjastossa. Myöhästymismaksuista ei lähetetä kotiin erillistä laskua.

Lasten- ja nuortenosastojen aineistoista ei peritä myöhästymismaksuja. Kirjasto lähettää myöhästymisestä kuitenkin muistutuksen, josta peritään maksu. Jos myöhästymisestä seuraa perintäkuluja, kulut peritään myös lasten- ja nuortenaineistoista.

Jos kadotat tai vahingoitat kirjaston aineistoa, sinun täytyy korvata se. Tärkeimmät kirjastossa perittävät maksut on lueteltu käytösääntöjen maksuliitteessä.

Muistutukset

Kun lainaamasi aineisto on myöhässä viikon, kirjasto lähettää siitä ensimmäisen muistutuksen. Varautta aineistosta ja Jokeri-aineistosta ensimmäinen muistutus lähetetään kuitenkin eräpäivän jälkeen.

Myöhästymismaksujen lisäksi peritään myös muistutusmaksu. Saat muistutuksen tekstiviestillä, sähköpostilla tai kirjeellä sen mukaan, minkä ilmoitustavan olet valinnut.

Kun lainaamasi aineisto on myöhässä kolme viikkoa, kirjasto lähettää siitä toisen muistutuksen. Tämä 2. muistutus lähetetään aina kirjeenä.

Lasku

Kun lainaamasi aineisto on myöhässä viisi viikkoa, kukin kunta laskuttaa siitä oman käytäntönsä mukaan. Laskuttajana voi olla myös jokin muu taho kuin kunta.

Jos aineisto on tallella, se pitää palauttaa kirjastoon ja maksaa kertyneet maksut. Jos aineisto on kadonnut tai turmeltunut, se täytyy korvata laskun mukaisesti.

Jatkoperintä

Jos et palauta tai korvaa lainaamaasi aineistoa, kukin kunta lähettää laskut edelleen jatkoperintään oman käytäntönsä mukaan.

Perintä koskee myös lasten- tai nuortenaineistoa sekä alle 18-vuotiaan lainaamaa aineistoa. Jos aineisto on lainattu alle 18-vuotiaan kirjastokortilla, siitä on vastuussa huoltaja tai muu vastuhenkilö. Yhteisökortilla lainatusta aineistosta on vastuussa yhteisö.

Korvaukset

Jos aiheutat vahinkoa kirjaston omaisuudelle, sinun pitää korvata vahingot.

Kirjasto ei vastaa vahingoista, joita laitteisiisi on mahdollisesti tullut, kun olet käyttänyt kirjaston tallenteita.

Käyttöoikeuden menetys

Käyttöoikeuden menetys tarkoittaa määräaikaista kieltoa kirjaston käytölle. Käyttöoikeuden menettää, jos kiellosta huolimatta häiritsee muita asiakkaita tai henkilökuntaa tai turmelee kirjaston omaisuutta.

Häiritsevää käyttäytymistä on myös päihtyneenä esiintyminen tai omien päihteiden nauttiminen kirjaston tiloissa. Käyttöoikeuden menetys voi kestää enintään 30 päivää.

Käyttöoikeuden menetyksen määrää kirjaston johtaja tai muu hänen valtuuttamansa viranhaltija. Ennen käyttökiellon antamista kaikki osapuolet voivat esittää oman näkemyksensä tapahtuneesta.

Kielto annetaan aina kirjallisesti.